

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи
2025-2026 навчальний рік

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Соціалізація особистості»
(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент: вибіркового

Форма здобуття освіти – заочна
(очна; змішана; дистанційна)

Галузь знань 23 «Соціальна робота»
(шифр і назва галузі знань)

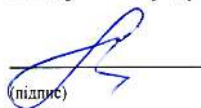
Спеціальність 231 «Соціальна робота»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Соціальна робота»
першого(бакалаврського) рівня вищої освіти

курс 4

Силабус освітнього компоненту розглянуто
на засіданні кафедри
психіатрії, наркології, медичної психології
та соціальної роботи
Протокол № 14 від
«29» червня 2024 р.

Завідувач кафедри

проф. Кожина Г.М.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією
з проблем терапевтичного профілю

Протокол № 1 від
«28» серпня 2024 р.

Голова

проф. Кравчун П.Г.
(прізвище та ініціали)

Розробники силабусу:

1. Кожина Г.М., завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, професор
2. Терьошина І.Ф., доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи
3. Могилка О.П., викладач ЗВО

Дані про викладачів:

Викладачі: Кожина Г.М. – завідувач кафедри, Терьошина І.Ф. – доцент кафедри, Могилка Олександр Петрович-викладач ЗВО.

Контактний тел. та E-mail викладача:

Кожина Г. М. +3806778960663, e-mail: hm.kozhyna@knmu.edu.ua

Профайли викладача

<https://scholar.google.ru/citations?user=4YPDqB8AAAAJ&hl=ru>

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200615133>

<https://orcid.org/0000-0002-2000-707X>

<https://publons.com/researcher/1934513/hanna-kozhyna/>

Терьошина І.Ф. +380505509577, e-mail: if.teroshyna@knmu.edu.ua

Профайли викладача

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=aezuv_EAAAAJ&view

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211453409>

<https://orcid.org/0000-0002-8112-2514>

<https://publons.com/researcher/1934787/tieroshyna-iryna/>

О.П.Могилка +380503435009, e-mail: op.mohylka@knmu.edu.ua

Профайли

1. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=jscpjwoAAAAJ&scilu=&scisig=AMD79ooAAAAAX4AW0HWuWBLfTxM_y8TY0K1CCJwP4KFR&gmla=AJsN-F4CSCLN6Ay74rsxL3MJ51FKGP_7Pq0jbYiFrm8IAOjvWvbGsoDyA3e5quwlcmaA72mwYjjFEs6C2071u_DH2jbgJmj0qie0fnzEX1P-rUGxFq5dlZcLhNK7ErGA1fjwuJBk_EXIDu2DRcz2v4VIbZr7f6-qg&sciund=17955525364649925212

2. <https://orcid.org/0000-0003-0284-2749>

3. <https://publons.com/researcher/3948426/oleksandr-mohylka/>

Очні консультації, заочні консультації. Он-лайн консультації: на платформі Moodle ,Zoom або Google Meet по середам кожного тижня о 14 годині за київським часом.

Локація: 61022, м.Харків, пр. Науки, 4; вул. Академіка Павлова, 46.
Тел./факс (057) 738-10-68.

Бази кафедри: КНП ХОР «Обласна клінічна психіатрична лікарня №3», Військово-медичний клінічний центр Північного регіону, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», КНП ХОР «Обласний наркологічний диспансер», ННМК «Університетська клініка» ХНМУ.

E-mail:

kaf.6med.psihiatrii@knmu.edu.ua

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (практичні заняття 8:00-12:15 / 12:25-16:45 у відповідності з розкладом; лекції – 9:20-11:00, 13:20-15:00 у відповідності з розкладом.

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Соціалізація особистості» складена відповідно до Освітньо-професійної програми “Соціальна робота” та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 23 “Соціальна робота”, спеціальності 231 “Соціальна робота”.

Опис освітнього компоненту: Курс з «Соціалізації особистості» призначений для студентів 4 курсу. Протягом курсу проводяться заняття, що охоплюють широкий спектр важливих проблем соціалізації особистості.

Предметом вивчення є теоретичні основи соціалізації особистості; основи професійної діяльності щодо покращення соціального середовища

Міждисциплінарні зв'язки: освітні компоненти психологічного блоку , соціальна робота з різними групами клієнтів, методи соціальної роботи, соціальна діагностика і реабілітація

Пререквізити освітнього компоненту: загальна соціологія, соціальна психологія , загальна та вихова психологія, соціальна робота з різними групами клієнтів, методи соціальної роботи, соціальна діагностика і реабілітація

Постреквізити освітнього компоненту: суїцидологія, саціально-педагогічний патронаж, соціальна робота в сфері громадського здоров'я, переддипломна практика

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4681>

1. Мета та завдання освітнього компоненту:

1.1. Метою викладання освітнього компоненту «Соціалізація особистості» є виробити у студентів науковий світогляд і вміння аналізувати соціально-психологічні явища, характерні для соціальної реальності в сучасній Україні; сформувати систему знань про соціальну роботу як суспільне явище і як науку, що вивчає закономірності взаємозв'язку соціального і психологічного; навчити осмислювати систему людських стосунків, знаходити способи вирішення питань, що виникають в комунікативній сфері міжособистісних і міжгрупових взаємодій.

1.2. завданнями вивчення освітнього компоненту «Соціалізація особистості» є набуття студентами компетентностей згідно до загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» кваліфікації бакалавр

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

Знати:

- Базові поняття, категорії : соціалізація, соціальна адаптація, соціальне виховання, фактори соціалізації, інститути соціалізації, соціальна діяльність, об'єкт і суб'єкт соціалізації
- Філософські, методологічні основи соціального виховання: інститути соціалізації, методологія соціального виховання, гуманістична спрямованість соціального виховання, структурний підхід у соціальній діяльності.
- Соціальні теорії та системи

Вміти:

- здійснювати аналіз різних соціальних впливів на процес соціалізації людини;
- будувати і перебудовувати свою діяльність у ході соціальних ситуацій,
- сприяти формуванню у членів соціуму відповідального ставлення до
- давати оцінку і самооцінку ефективності проведених заходів;

1.3. Компетентності та результати навчання

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети</p> <p>ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).</p> <p>ФК2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.</p> <p>ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.</p> <p>ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.</p> <p>ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.</p> <p>ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів в тому числі на етапі раннього втручання .</p> <p>ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і</p>

	<p>знаходити ефективні методи їх вирішення.</p> <p>ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей в тому числі на етапі раннього втручання .</p> <p>ФК 20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах</p>
<p>1.3.2.Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:</p>	
<p>ПРН</p>	<p>ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.</p> <p>ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.</p> <p>ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.</p> <p>ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.</p> <p>ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.</p> <p>ПРН 7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань в тому числі на етапі раннього втручання .</p> <p>ПРН 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.</p> <p>ПРН 9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.</p> <p>ПРН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.</p> <p>ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.</p> <p>ПРН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.</p> <p>ПРН 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.</p> <p>ПРН 16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.</p> <p>ПРН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.</p> <p>ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.</p>

	<p>ПРН 20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання в тому числі на етапі раннього втручання .</p> <p>ПРН 22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.</p> <p>ПРН 23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки</p> <p>ПРН 24. Використовувати методи соціальної роботи із хворими на психічні розлади та пацієнтами похилого віку для попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.</p>
--	---

2. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступень ,ОПП	Характеристика освітнього компоненту	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань 23«Соціальна робота»	За вибором	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 231 «Соціальна робота»	Рік підготовки:	
		4-й	
		Семестр	
			7-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 10 самостійної роботи студента - 110	Освітній ступень Бакалавр ОПП «Соціальна робота»	2 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		8год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		110 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: залік			

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

- комунікаційні навички
- міжособистісні навички
- навички дослідження
- адаптивність
- емоційний інтелект

2.1 Опис освітнього компоненту

2.1.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Загальна характеристика процесу соціалізації	1	вступна
2	Комунікація як основа процесу соціалізації	1	інформаційна
			2

2.1.2.Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Загальна характеристика процесу соціалізації	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
2	Мегафактори соціалізації	1	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
3	Макрофактори соціалізації	0,5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
4	Соціалізація дітей та молоді в контексті медико-соціальної діяльності	1	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
5	Соціалізація хворих	1	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
6	Мезофактори	0,5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
7	Мікрофактори.	0.5	розповідь-пояснення, бесіда,	Поточний контроль: усне

			дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	опитування Підсумковий контроль:залік
8	Комунікація як основа процесу соціалізації	1	розповідь- пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
9	Людина у процесі соціалізації	1	розповідь- пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
10	Соціалізованість як результат позитивної соціалізації	1	розповідь- пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
разом		8		

2.1.3.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Соціалізація як провідна категорія	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
2	Наукові концепції соціалізації	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
3	Розвиток особистості як основне завдання соціалізації	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
4	Соціальна адаптація як складова соціалізації особистості	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік

5	Проблема професійної адаптації особистості.	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
6	Соціалізація в родині – специфіка і напрями. Особливості соціалізації дитинства в історичному контексті	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
7	Особливості соціалізації у дошкільному віці	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
8	Особливості соціалізації дорослих та людей старшого віку	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
9	Специфіка соціалізації людей з обмеженими можливостями	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
10	Специфіка різних видів соціалізації (етнічної, економічної, екологічної, спортивної та ін.)	20	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
11	Людина як жертва соціалізації	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
Разом 110				

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1 Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти

Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється згідно «Інструкції оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/instr_ocin21.docx

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Проведення та оцінювання заліку

Оцінювання результатів вивчення освітніх компонентів проводиться безпосередньо під час останнього заняття, яке проводиться науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі. це підсумковий контроль, що проводиться після засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з освітнього компоненту на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи. Оцінювання освітнього компоненту проводиться по закінченні

вивчання освітнього компонента у формі «заліку»

Підсумкове заняття передбачає такі контрольні елементи:

1.Оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу, який включає наступне:

1) тестові завдання з освітнього компонента, які охоплюють зміст навчального матеріалу підсумкового заняття відповідно до програми освітнього компонента

2) тестові завдання, які здобувачі освіти опановують під час СРЗ, розміщені на сторінці кафедри у системі MOODLE, посилання на які надаються студентові на початку вивчення освітнього компонента з подальшим розбором на практичних заняттях;

3) усне опитування

оцінювання теоретичних знань за всіма темами освітнього компонента

оцінюються за таблицею:4

Таблиця 4

**Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності
здобувачів освіти з освітніх компонентів**

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу

«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з освітніх компонентів	
«Відмінно»	Студент відповідає високому (творчому) рівню компетентності: студент виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Добре»	Студент самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.)
«Задовільно»	Студент демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Незадовільно»	Студент не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

Оцінка з освітнього компоненту

Для освітніх компонентів, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД.

Оцінка з освітнього компоненту виставляється лише студентам, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище Оцінки "F_x" або "F" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення освітнього компоненту, формою контролю якого є залік.

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 120 балів. Для освітніх компонентів, формою контролю яких є «залік», сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів.

Після проведення семестрового контролю для освітніх компонентів, або їх частин, що закінчуються формою контролю «залік», , відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 «Шкала оцінювання у ХНМУ», у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з освітнього компоненту.

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Ліквідація академічної заборгованості (відпрацювання). Відпрацювання проводяться згідно положенню про відпрацювання ХНМУ

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk

3.2. Питання для заліку:

1. Основні теорії походження суспільства.
2. Основні підходи до вирішення проблеми типологізації суспільства.
3. Соціальна структура суспільства.
4. Соціальна стратифікація.
5. Зв'язок між здоров'ям населення та соціальною диференціацією.
6. Соціальна взаємодія і соціальні зв'язки.
7. Соціальні конфлікти та шляхи їх розв'язання.
8. Людина як біосоціальна система.
9. Соціальний статус і соціальна роль.
10. Соціальна мобільність.
11. Особистість як предмет вивчення медичної соціології.
12. Поняття “соціалізація”.
13. Механізми соціалізації особистості.
14. Основні етапи процесу соціалізації.
15. Праця як соціальний процес.
16. Соціально-психологічний клімат трудового колективу.
17. Конфлікт у трудовому колективі та шляхи його розв'язання.
18. Особливості соціалізації представників різних вікових груп.
19. Політична сфера суспільного життя.
20. Взаємозв'язок релігії і медицини як соціальних інститутів.
21. Сім'я як специфічна мала соціальна група і як важливий соціальний інститут.
22. Умови життя сім'ї та вплив їх на стан здоров'я людини.
23. Проблема гендерної рівності в суспільстві та зокрема, у галузі охорони здоров'я.
24. Основні підходи до соціальної роботи у сфері паліативної та хоспісної допомоги.
25. Роль медицини у забезпеченні відтворення населення та плануванні сім'ї.
26. Предмет соціології медицини.
27. Соціальні відносини в медичній галузі.
28. Порівняльний аналіз систем охорони здоров'я.
29. Тенденції розвитку системи охорони здоров'я в Україні.

3.3. Контрольні питання:

1. Визначення і сутність соціалізації.
2. Суб'єкт-об'єктний та суб'єкт-суб'єктний підходи до визначення соціалізації.
3. Співвідношення пристосування і відокремлення людини в умовах конкретного суспільства.

4. Складові процесу соціалізації.
5. Стихійна соціалізація.
6. Відносно спрямована соціалізація.
7. Відносно соціально контрольована соціалізація.
8. Самозміна людини.
9. Етапи соціалізації.
10. Співвідношення етапів соціалізації з віковою періодизацією життя людини.
11. Завдання різних етапів процесу соціалізації.
12. Фактори соціалізації. Мегафактори соціалізації. Макрофактори соціалізації. Мезофактори соціалізації. Мікрофактори соціалізації.
13. Агенти соціалізації. Класифікація агентів соціалізації за сімейною приналежністю, за віком, за роллю, яку вони відіграють.
14. Засоби соціалізації.
15. Формальні та неформальні негативні санкції, вироблені у суспільстві.
16. Механізми соціалізації.
17. Психологічні механізми: імпринтинг, екзистенціальний натиск, наслідування, ідентифікація, рефлексія.
18. Соціальнопедагогічні механізми соціалізації: традиційний, інституціональний, стилізований, міжособистісний.
19. Всесвіт як мегафактор соціалізації.
20. Дослідження впливу всесвіту на соціалізацію людей В. Бехтеревим, А. Чижевським, П. Лазарєвим, К. Вентцелем.
21. Планета, світ як мегафактори соціалізації.
22. Глобалізація умов соціалізації.
23. Глобальні проблеми людства.
24. Диференціація умов соціалізації.
25. Приклади глобального впливу на соціалізацію.
26. Інтернет як мегафактор соціалізації.
27. Види представлення інформації в Інтернеті.
28. Користувачі мережі Інтернет. Мотивація користування Інтернетом.
29. Потенційні небезпеки для соціалізації особистості, що криються в мережі Інтернет.
30. Країна як макрофактор соціалізації.
31. Основні характеристики країни як географічно-культурного феномену: державний суверенітет, географічне положення, природно-кліматичні умови, національний характер жителів країни.
32. Етнос як макрофактор соціалізації. Біологічна складова. Соціальнокультурна складова. Менталітет етносу.
33. Суспільство як макрофактор соціалізації.
34. Гендерна структура суспільства і соціалізація.
35. Вікова структура суспільства і соціалізація.
36. Соціальна структура суспільства і соціалізація.
37. Економіка і соціалізація.
38. Держава як макрофактор соціалізації.
39. Держава і стихійна соціалізація.
40. Держава і відносно соціально спрямована соціалізація.
41. Держава і відносно соціально контрольована соціалізація.
42. Соціалізація особистості як предмет вивчення соціальної роботи.
43. Осмислення феномену соціалізації як медичного явища.
44. Параметри значущості соціалізації для процесу виховання особистості.
45. Співвідношення понять «соціалізація» та «соціальне виховання», «соціальний розвиток».

46. Особливості процесу соціалізації, які дозволяють відмежувати його від виховання. Принципи діяльності соціального працівника у реалізації соціалізуючого процесу: принцип системності; принцип діяльності; принцип двосторонньої взаємодії; принцип особистої активності та вибірково.
47. Особливості соціалізації хворих.
48. Види соціалізації хворих.
49. Етапи соціалізації хворих: адаптаційно-ознайомчий; основний; завершальний.
50. Регіон як мезофактор соціалізації.
51. Географічні регіони і стихійна соціалізація.
52. Географічне розташування.
53. Природно-кліматичні особливості регіону.
54. Соціально-економічні особливості регіону.
55. Соціально-демографічні особливості регіону.
56. Етнічний склад населення регіону.
57. Адміністративні регіони і відносно соціально спрямована соціалізація.
58. Адміністративні регіони і відносно соціально контрольована соціалізація.
59. Регіональна політика у сфері виховання.
60. Тип поселення як мезофактор соціалізації.
61. Особливості сільських поселень.
62. Сільський спосіб життя і соціалізація.
63. Особливості життя у місті.
64. Класифікація міст.
65. Місто і стихійна соціалізація.
66. Особливості проживання у селищі.
67. Субкультура як мезофактор соціалізації.
68. Ознаки субкультури.
69. Просоціальні, асоціальні та антисоціальні субкультури.
70. Субкультура і стихійна соціалізація.
71. Субкультура і відносно соціально контрольована соціалізація.
72. Сім'я як мікрофактор соціалізації. Типи сімей. Функції сім'ї.
73. Сімейне виховання, його стилі.
74. Сусідство та мікросоціум як мікрофактори соціалізації.
75. Визначення понять сусідство та мікросоціум.
76. Характеристики мікросоціуму.
77. Мікросоціум і стихійна соціалізація.
78. Сусідство і стихійна соціалізація.
79. Відносно соціально контрольована соціалізація у мікросоціумі.
80. Групи однолітків як мікрофактор соціалізації.
81. Класифікація груп однолітків.
82. Міжособистісні відносини у групах однолітків.
83. Соціалізуючі функції групи однолітків.
84. Група однолітків і відносно соціально контрольована соціалізація.
85. Організації як мікрофактор соціалізації.
86. Визначення та ознаки організації.
87. Поняття колективу.
88. Виховні організації та їх типи.
89. Функції виховних організацій у процесі соціалізації.
90. Соціальне виховання: організація соціального досвіду, освіта, індивідуальна допомога.
91. Корекційне виховання.
92. Державні та приватні організації, їх типи.
93. Організації і стихійна соціалізація.

94. Відносно соціально контрольована соціалізація в організації.
95. Релігійні організації.
96. Соціалізуючі функції релігійних організацій.
97. Релігійне виховання.
98. Добровільні організації, їх типи.
99. Добровільні організації як фактор відносно соціально контрольованої соціалізації.
100. Добровільні організації як фактор стихійної соціалізації.
101. Дитячі і юнацькі добровільні організації та соціалізація.
102. Контркультурні організації як фактор десоціалізації.
103. Десоціалізуючий характер контркультурних організацій.
104. Диссоціальне виховання.
105. Міжособистісна комунікація.
106. Загальне поняття про спілкування.
107. Зміст спілкування між людьми.
108. Засоби спілкування.
109. Спілкування і стихійна соціалізація.
110. Формування комунікативної культури як завдання відносно соціально контрольованої соціалізації.
111. Засоби масової комунікації, їх значення у житті людини.
112. Види ЗМК. ЗМК і стихійна соціалізація.
113. ЗМК і відносно соціально контрольована соціалізація.
114. Комп'ютер і соціалізація його користувачів.
115. Комунікативні можливості у використанні комп'ютера.
116. Комп'ютер і стихійна соціалізація.
117. Психологічна залежність від комп'ютерних ігор та інтернет-адикція.
118. Комп'ютер і відносно соціально контрольована соціалізація.
119. Людина як жертва несприятливих умов соціалізації.
120. Види й типи жертв несприятливих умов соціалізації.
121. Об'єктивні фактори перетворення людини в жертву несприятливих умов соціалізації.
122. Віктимогенність. Віктимізація. Віктимність. Фактори віктимізації.
123. Соціально-педагогічна віктимологія.
124. Людина соціалізована. Поняття соціалізованості.
125. Ознаки пристосування та відокремлення людини у суспільстві.
126. Ставлення людини до себе.
127. Відносини із самим собою.
128. Ставлення людини до світу.
129. Відносини зі світом.
130. Феномен мобільності соціалізованості людини.
131. Культурний шок.
132. Ресоціалізація.
133. Соціалізованість як результат позитивної соціалізації

3.4.Індивідуальні завдання студентів під керівництвом викладача з освітнього компоненту проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки доповідей за ними. За участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат, які можуть додаватись заохочувальні бали (не більше 10). В жодному разі загальна сума балів за ПНД не може перевищувати 120 балів.

Розрахунок балів:

1. Написання та захист (презентація) реферату за будь-якою темою програми 2-3 бали
2. Виконання та успішний захист самостійної індивідуальної роботи, проекту тощо 4-6 балів
3. Участь або презентація стендового доповіді на конференції 7-8
4. Переможці (три перших призових місця) на олімпіаді або конференції 10

3.5. Правила оскарження оцінки.

Студент звертається із відповідним запитом до викладача, який переглядає наявні результати навчальної діяльності студента, що підлягають оцінюванню, при цьому за об'єктивних умов (виявлені технічні помилки) набрані бали можуть бути підвищені. У ситуації, коли студент претендує на вищий бал і вважає оцінювання результатів його навчальної діяльності необ'єктивним, на кафедрі створюється комісія, яка пропонує здобувачу у визначеній формі (усній/письмовій) продемонструвати рівень набутих знань, умінь і навичок з даного освітнього компоненту. Бали можуть підвищитися в тому випадку, якщо студент підтверджує задекларований ним рівень знань.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту. Щоб досягти мети навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати заняття, читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Відвідування занять та поведінка. Студентам необхідно не спізнюватися і не пропускати заняття. До початку занять на базі кафедри студенти повинні пройти медогляд і мати санітарну книжку. Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими освітніми потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, зв'яжіться з викладачем.

Рекомендації щодо успішного складання освітнього компоненту: активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи.

Техніка безпеки. Всі студенти повинні обов'язково пройти інструктаж з техніки безпеки, який проводиться на початку першого заняття. Інструктаж проводить викладач академічної групи або відповідальна особа, згідно з інструкцією затвердженій наказом ХНМУ із записом у відповідному журналі

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності. Списування та плагіат при підготовці студентських наукових робіт не допускаються. Використання електронних гаджетів (мобільний телефон, планшет) не допускається в ході практичних занять, лекцій та при проведенні всіх видів контролю. Кодекс академічної доброчесності ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 305) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/kodex_ad.pdf); Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf); Положення про Комісію з доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf); Положення про порядок перевірки у Харківському національному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2020 р. № 195)

6. Список рекомендованої літератури

1. Терлецька Ю.М., Закалик Г.М., Шувар Н.М. Соціальна психологія у термінах і поняттях. видавництво львівська політехніка, 2018
2. Хохліна О. П. Особистість у контексті проблеми соціалізації аномальної дитини. Зб. наукових праць Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Сер. соціально-педагогічна / за ред.: О.В. Гаврилова, В.І. Співака. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2012. Вип. XX, ч. 1. С.257-265.
3. Біленчук П.Д. Правова соціалізація особистості в сучасному світі: людина, суспільство, цивілізація 2020-204с.
4. Даценко О.А. Основи соціальної психології: навчально-методичний посібник/О.А. Даценко. - Кривий Ріг, 2018. – 143с